

Innst. S. nr. 203

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

Dokument nr. 19 (2007-2008)

Innstilling fra utenrikskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Den vesteuropeiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling for 2007

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortingets delegasjon til Den vesteuropeiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling for valgperioden 2005-2009 består av følgende representanter:

<i>Medlemmer</i>	<i>Personlige varamedlemmer</i>
Odd Einar Dørum (V), leder	Trygve Slagsvold Vedum (Sp)
Hallgeir H. Langeland (SV), nestleder	Eirin Kristin Sund (A)
Gerd Janne Kristoffersen (A)	Truls Wickholm (A)
Henning Skumsvoll (FrP)	Christian Tybring-Gjedde (FrP)
Kari Lise Holmberg (H)	Laila Dåvøy (KrF)

Komitevervene er fordelt som følger:

<i>Komité</i>	<i>Medlem</i>
Presidentkomiteen	Odd Einar Dørum
Styringskomiteen	Odd Einar Dørum Hallgeir H. Langeland
Politisk komité	Odd Einar Dørum Hallgeir H. Langeland
Budsjettkomiteen	Henning Skumsvoll
Forsvarskomiteen	Henning Skumsvoll
Teknologikomiteen	Gerd Janne Kristoffersen
PR-komiteen	Kari Lise Holmberg

Den vesteuropeiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling ble opprettet i 1954 og består av 115 faste representanter fra de ti medlemslandene (Belgia, Frankrike, Tyskland, Hellas, Italia, Luxembourg,

Nederland, Portugal, Spania og Storbritannia). I tillegg m ter de ti tilknyttede medlemslandene (Bulgaria, Den tsjekkiske republikk, Estland, Latvia, Litauen, Romania, Slovakia, Slovenia, Polen og

Ungarn), representanter for de tre assosierte medlemmene (Island, Norge og Tyrkia), observatørlandene (Danmark, Finland, Irland, Sverige og Østerrike), samt andre observatører og inviterte gjester.

Forsamlingens hovedoppgave er å følge opp EUs sikkerhets- og forsvarspolitik (ESDP). Den utarbeider således rapporter og vedtar anbefalinger og uttalelser om forsvars- og sikkerhetspolitiske spørsmål som oversendes VEUs permanente Råd (regjerings-siden). Rådets oppgaver ivaretas *de facto* av EUs sikkerhetspolitiske komité (PSC). Forsamlingen er også et formelt bindeledd til NATO.

Forsamlingen møtes til sesjoner to ganger årlig i Paris. Den ledes av Presidentkomiteen, som møtes jevnlig. I tillegg finnes følgende faste fagkomiteer: Politisk komité, Forsvarskomiteen, Teknologikomiteen, PR-komiteen, Budsjett- og administrasjonskomiteen og Komiteen for prosedyrespørsmål.

Som assosierte medlemmer deltar de fem norske representantene fullt ut under de to årlige sesjonene og i komitémøtene, men har ikke stemmerett i plenum. De oppnevnte varamedlemmene deltar bare i hovedsesjonene og kan ikke tre inn i fagkomiteene i de faste medlemmenes fravær.

Hovedspørsmål

I løpet av 2007 behandlet forsamlingen rapporter om en rekke temaer. Nevnes kan videreutvikling av den felles europeiske sikkerhets- og forsvarspolitikken (FUSP/ESDP), sikkerhetsaspekter ved fortsatt EU-utvidelse, EUs militære styrker og europeiske styrker i NATO-operasjoner, European Defence Agency, samt utviklingen og den planlagte utplasseringen i Europa av det amerikanske missilforsvaret.

Når det gjaldt EU-utvidelsen, ble det pekt på at man i økende grad stod overfor problemstillinger som terrorisme, kriminalitet på tvers av grenser, og ulovlig innvandring.

Situasjonen i Sørøst-Europa var gjenstand for bred debatt. Ulike vurderinger av Kosovos endelige status kom til uttrykk. Også situasjonen i Bosnia-Herzegovina ble møtt med bekymring med tanke på den dype etniske kløften som syntes å ha manifestert seg.

Under behandlingen av rapporten om militære operasjoner i Afghanistan ble det uttrykt bekymring over hva som så ut til å være en forverret situasjon, både for sivilbefolkningen og de internasjonale styrkene. Det ble pekt på behovet for økt sivilt-militært samvirke for å sikre gjenoppbygging og oppslutning om den internasjonale operasjonen blant vanlige afghanere. Muligheten for å kunne gi opiumsdyrkere et alternativt livsgrunnlag var et viktig spørsmål i debatten.

I rapporten om missilforsvar ble det tatt til orde for en felles analyse av trusselbildet for Europa, samt

å utarbeide en felles politikk som innbefattet løpende konsultasjoner og samarbeid med Russland. Viktigheten av å unngå nytt våpenkappløp ble understreket.

Et annet sentralt tema på VEUs dagsorden var hvordan EUs reforhandlede reformtraktat ("Lisboa-traktaten") ville påvirke EUs utenriks- og sikkerhetspolitikk (ESDP), og ikke minst forholdet til NATO i årene fremover. Transatlantiske forbindelser og ikke-spredning var også viktige temaer. I lys av hendelsene i Tbilisi høsten 2007 og presidentvalget i januar 2008 ble Georgias euroatlantiske ambisjoner gjenstand for særlig diskusjon under høstsessjonen.

Under høstsessjonens debatt om mulige lettelser i den europeiske våpenembargoen overfor Kina, holdt stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg et innlegg om menneskerettighetssituasjonen i landet.

Norsk profilering av nordområdene

Tross Norges status som assosiert medlem av VEUs parlamentariske forsamling, inntok delegasjonen en aktiv rolle. Dette sikret blant annet at nordområdene sto høyt på dagsordenen i 2007. Delegasjonsleder Odd Einar Dørum var medordfører for rapporten "Security in the High North" som ble lagt frem under vårsesjonen i juni og vedtatt uten endringer. Rapporten drøftet sikkerhetsutfordringene i nord, blant annet i lys av voksende energibehov og akseleerende klimaendringer. Statssekretær i Utenriksdepartementet, Liv Monica Stubholt, holdt forut for plenumsdiskusjonen en innledning om Norges nordområdepolitikk.

Norge var også vertskap for et VEU-seminar om nordområdene som fant sted på Svalbard i mai. Nordområdene var dertil tema under den utenrikspolitiske debatten under Nordisk Råds sesjon i Oslo i november. Stortingsrepresentant Odd Einar Dørum var Vestunionens representant på sesjonen og tok i sitt innlegg utgangspunkt i rapporten og dens konklusjoner.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Bjørlo Lysbakken, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelson, og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, viser til dokumentet og tar årsrapporten for 2007 til orientering.

Komiteen har særlig merket seg at den norske delegasjonen har fokusert på nordområdene i diskusjonene innad i VEUs parlamentariske forsamling (VEU PA). Delegasjonsleder Odd Einar Dørum var medordfører for rapporten "Security in the High North" som ble lagt frem under vårsesjonen i juni og vedtatt uten endringer. Rapporten drøftet sikkerhetsutfordringene i nord, blant annet i lys av voksende energibehov og akselererende klimaendringer. Norge var også vertskap for et VEU-seminar om nordområdene som fant sted på Svalbard i mai. Komiteen vurderer disse tiltakene svært positivt da de bidrar til å gi større politisk forståelse for og oppmerksomhet mot våre utfordringer i nord.

Komiteen er kjent med at VEU fortsatt brukes aktivt av en rekke land, noe som forventes å inngå i den varslede evalueringen av Stortingets deltakelse i interparlamentariske fora, herunder i VEU PA.

Komiteen vil for øvrig vise til merknadene i Innst. S. nr. 174 (2005-2006), jf. Dokument nr. 19 (2005-2006), og Innst. S. nr. 176 (2006-2007), jf. Dokument nr. 18 (2006-2007).

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument nr. 19 (2007-2008) – årsrapport fra Stortingets delegasjon til Den vesteuropeiske unions (VEUs) parlamentariske forsamling for 2007 – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 23. april 2008

Olav Akselsen

leder

Anne Margrethe Larsen

ordfører

